

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »

Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétvége és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatásáért
 vagy megőrzéséért nem vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 24.

Az utcázáról...

Utam a Szent-János-utcán vezetett keresztül vagy másnéven a Pokol-utcán. Pokolnak nem pokol, de talán purgatorium, ahol szenvedni kell, ha az ember végig megyen. Különösen akkor, ha szerkér is jár rajta s ha az utcát 4—5 helyen fölturják. A mint az ott járó fogatokat, állatokat s embereket kerülgetem, hogy nehogy valamelyikbe beleütközsem, két embernek a csevegése üti meg füleimet. Az egyik nyugodtan kövez, ketté görnyedve, a másik olyan egyenesen áll mellette, mint egy égnek meredő paszulykaró, pipája szárát szájának baloldali szögletéből a jobbfelöli oldalra helyezve át. A dolgozó ember szól: Haladj csak dolgozra, bánom is én, ménj a munkásszervezetbe, ott aztán beszéljetelek egymásnak, amíg éhen haltok.

— Te hát aztán ilyen ember vagy te? Így tartasz te együtt a társaiddal?

— Mért tartasz én velök egyet? ők adnak nekem enni? Éheztem én eleget, nem akartam én dolgozni, de ha muszáj volt.

— Hát másoknak mért nem muszáj?

— Nem tudom én. De amikor két heti koplalás után haza járva a siró aszszony összetett kezekkel kunyorált, hogy szerezzek pénzt, mert éhen halnak, amikor az iskolából hazajött a fiam és kérésére a feleségem az utolsó darab száraz kenyeret adta oda neki és láttam még az udvaron játszani sápadt két fiamat, akik közé nem mert kimenni a nagyobbik, hogy ne kelljen a kenyeret megosztani velök és láttam a bölcsőben a siró gyereket, a *melyiket* az anyja nem birt már szoptatni, nem birtam ellent állani; ragaszkodom a társaimhoz, de nem engedhetem a családomat éhen halni.

— Pedig hát mégis meg kellene tartanod a *szolidaritást*. Nem kellene dolgoznod.

— Nem-e? Hát aztán mi a panasztok? Nem tudtok megélni? Így jobban éltek? Hát azt hiszed, hogy csak mi vagyunk elégedetlenek? Azt hiszed azok az urak nem panaszkodnak?

Aztán letette a kalapácsot s beszélt tovább:

— Te. Azon az udvaron, amelynek hátsó putrikjában lakom én, az első ré-

szén lakik egy ur. Azt mondja, hogy ő se keres többet naponként 2 frt, 2 frt 25 krajczárnál. Pedig ő azt mondja, hogy 14 évig járt iskolába s mindig első tanuló volt. Hát aztán hányan vannak még ilyenek? Azt is mondta, hogy ő foltos nadrágban is járna szívesen, de nem teheti, mert megszólják.

— Beszélt az komám csak. Ha olyan rosszul van dolguk, mért nem sztrájkolnak ők is?

— Azért, mert ha ők sztrájkolnak, meg se kérdik, hogy akartok-e dolgozni? 24 óra alatt betömik a helyét, mert hej sok tanult ember jár éhesen, üres gyomorral. Aztán meg a ki fölötte van, az is elégedetlen, így mindenki elégedetlen s ezért mindenki sztrájkoljon?

— De hiszen nem hallottad, hogy milyen szépen beszéltek azon a gyűlésen, hogy nekünk van igazunk?

— Hallottam. Igaz is. Szépen beszélt, de hát, de hát ő nem ad nekünk enni. Igaz, hogy volna még mit kérni, várni, de gondolj csak vissza arra az időre, a mikor egy munkás 40—50 krajczárt kapott s nézd meg ma a dolgok állapotját, amikor egy kőműves 2—2.50 frt. keres egy nap alatt.

— De hiszen nem úgy van az. Sok minden dukál nekünk, azért még harcolni fogunk.

— Hát csak rajta, ha úgy tetszik. De egy olyan rossz termés után, amilyen tavaly volt, most amikor pénzt lehet szerezni, lopjátok a napot, jól lakatjátok magatokat szavakkal, de a gyomrotok üres, a családokat csak hogy éhen nem hal, ha most nem gyűjtötök valamit, mit fogtok csinálni a télen?

— Hát aztán én nem tudom mi lesz. Hát járja az, hogy most ide hoznak egy csomó idegen munkást? Ezek elveszik előlünk a kenyeret.

— Melyik kenyeret? Hát akartatok-e dolgozni? Az a beszéd: aki dolgozik, az egyék. Amennyit mi megtudunk keresni, ha dolgozunk, abból nem urasan ugyan, de megtudunk élni. Hát tudod-e, hogy a városi tisztviselők mióta rimázkodnak, hogy emeljék a fizetésüket? Aztán még mindig nem segítettek rajtuk semmit. Már pedig hidd el, hogy az a nacscsága nehezebben tud kijönni abból a 2 frtból, mint az én feleségem 1 frt 80 krajczárból. Hát nem igazam van?

— Tagadom, de hát miért nem keresik ők is az igazukat?

— Hát keresik azok. Csak hogy azok értik, amit csinálnak. A mig gondolkoznak, tanácskoznak, azalatt dolgoznak is. De mi? — kérdezd csak meg, hogy hányan vannak azok, akik nem értik, hogy tulajdonképpen mit is akarnak? — Kérdezd csak meg hányan vannak azok, akik munkába állának most mindjárt, ha nem félnének társaik szidó szavától, esetleg ütéstől? — Biztosan többen vannak, mint azok, akik e felett dolgoznak is.

— De hiszen Wolfner, Bokányi, Ehrenfeld okos emberek, azok nem beszélnek bolondokat. Azok tudják mit csinálnak.

— Az igaz, hogy ők tudják mit csinálnak. De nem az ő gyermekeik s családjuk éheznek. Különben csak folytassátok a mig jól esik, csak nekem hagyjatok békét. Én megélek abból, a mit keresek.

— Na majd meglátod, hogy nekünk mennyivel jobban fog menni dolgunk! — Áldjon Isten! Megyek hadd lássam azokat a most érkező idegen munkásokat. Hogyan... mormogta magában, a mint gyors lépésekkel a Fő-utca felé tartott.

— Áldjon meg az Isten! Majd a télen meglátjuk mit fogtok csinálni, ha most nem dolgoztok, — aztán tovább folytatta a munkáját meggörnyedve, iz-zadva...

... Tovább állottam én is azon gondolkodva, hogy hát — csakugyan mit is fognak csinálni azok, akik nyári keresményükből huzzák ki a telet, mit csinálnak majd a — télen? — Mit csinálnak ők, — mit feleségeik, — mit csinálnak a gyermekeik? ...

Tankréd.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 24.

A mai ülésnek, ha csak pár perczig is tartott, nevezetessége van: *Kossuth Ferencz* betérjett az *önálló magyar autonóm vámtarifáról* szóló indítványát, melyet ki is tüztek már a holnapi ülés napirendjére. A hónapok óta tespedő válságnak egyszerre a parlament ad nagy és erős lökést. A Házban az indítványt megillető figyelemmel hallgatták végig s a szabadelvűpárt ma este állapítja meg azzal szemben a magatartását.

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTELLER EDE

angol divatszabó cég

☞ Szövetek és bélések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be. ☞

Nagyvárad,
 Fő-utca.
 (Uri Casinó-épület)
 TELEFON 520.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít *férfi öltönyöket*, s minden e szakba vágó ruhaneműket. — Női *costümök*, valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

Különben a folyosón a válságról alig volt hír. Gróf Tisza István felkereste Jusch Gyulát és hosszabb ideig konferált vele.

Az ülés tizenegy óra előtt néhány perccel kezdődött. Jusch Gyula elnök bemutatta gróf Teleki Arvéd újvidéki mandátumát. Ezután elmondta, hogy az összeférhetlenségi bizottság elnöke bejelentette neki, hogy a gróf Keglevich István ellen tett összeférhetlenségi bejelentés tárgyalása közben a bizottság a belügyminisztertől a szükséges ügyiratok áttételét kérte amit az megtagadott. A bizottság elnöke a házszabályok 107. §-ára és az 1901. XXIV. t.-cz. 17. §-ára való tekintettel intézkedést kér. Az elnök javasolta, hogy a bizottság jelentését a miniszterelnök átíratásával együtt nyomassák ki, a képviselők közt oszszák ki s az ezek rendkívüli voltát szem előtt tartva, tüzzék ki a holnapi ülés napirendjére. (Élénk helyeslés balfelől.)

Felkiáltások: Ez már mégis csak hallatlan vakmerőség. (Derűtség jobbról.)

Ezután Barabás Béla tett jelentést a harmadik bíráló-bizottság nevében Rónay Elemér tekei mandátuma ellen beadott panasz visszautasításáról s kérte, hogy a képviselők a végleg igazolt képviselők névjegyzékébe vegyék fel.

Papp Zoltán: a kérvényi bizottság előadója beterjeszti a kérvények első sorjegyzékéről a bizottság jelentését.

Az elnök a jelentést kinyomatjuk, kiosztjuk és annak idején napirendre tüzzük. Következnek az indítvány és interpellációs-könyv felolvasása.

Ökolicsányi László jegyző: Jelenti, hogy az interpellációs-könyvbe nincs újabb bejegyzés, az indítvány-könyvbe azonban május 24-iki kelettel Kossuth Ferenc az alábbi indítványt jegyezte be (olvassa):

Mondja ki a Ház, hogy az önálló magyar autonóm vámtarifát elkészíteni rendeli s e célból, az 1903. évben január 28-ikára keltezett és Láng Lajos akkori kereskedelmi miniszter által beterjesztett autonóm vámtarifáról szóló javaslatot az önálló magyar autonóm vámtarifa alapjául vevén a tarifatervezetet és a hozzácsatolt A és B mellékleteket és indokolást, a képviselők törvényalkotási kezdeményezési jogából kiolyólag, az indítványozó által ezennel mint törvényjavaslatot beterjesztettnek tekinti és kiadja a közgazdasági és pénzügyi bizottságoknak azzal az utasítással, hogy a vámtarifán a szükséges módosításokat eszközöljék, úgy hogy ez mint önálló magyar autonóm vámtarifa az ország érdekeinek megfelelővé tétessék. (Élénk helyeslés balról.)

Az elnök: Javasolom a t. Háznak, hogy ezen indítvány felvételét és az indítvány megindokolására a holnapi ülés napirendjére tüzzük ki. (Helyeslés balfelől.)

A jegyző: Jelentem, hogy még a következő indítvány van május 24-iki kelettel az indítványkönyvbe bejegyezve:

»Az 1903. IV. t.-cz. némely szakaszainak módosításával a *kivándorlási* utakra vonatkozó hirdetmények teljesítésének megtiltása és a kivándorlási felhatalmazási intézmény megszüntetése iránt. (Helyeslés a balon.)

Az elnök: Ugy Kossuth Ferencnek ismétli indítványa, valamint Simonyi Semadam Sándor képviselő ur ezen indítványa ki fog nyomtatni, szét fog osztatni a képviselő urak között és javasolom a tisztelt Háznak, hogy ezen utóbbi indítványa az indokolását is a holnapi ülés napirendjére tüzze ki.

Ezután Rátkay László terjesztette be a gazdasági bizottság jelentését a képviselőház 1905. június havi költségvetéséről és Simonyi Semadam Sándor referált a könyvtári bizottság

jelentéséről a képviselőház könyvtárának az 1901—1905-iki országgyűlés harmadik és negyedik ülészaka alatti gyarapodásairól. Az utóbbihoz Thaly Kálmán hozzászólt s megkérdezte, igaz-e, hogy a könyvtár kezelése körül igen nagy rendtelenségek fordultak elő és sok könyv a képviselők kezén elveszett?

Simonyi Semadam Sándor elmondta, hogy volt képviselőknél csakugyan 198 mű van, amelynek visszaszerzésére megtették az intézkedéseket.

Rátkay László annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a horvát törvények hiteles magyar fordítása itt legyen a Ház asztalán.

Ezután elfogadták a bizottság jelentését és az elnök a legközelebbi ülést holnap délután tíz órára tüzte ki.

A politikai válság.

A négy hónapos válság ügye a pár napos reménykedés után megint — balra fordult. A király a koalíció megbizottjának kereken kijelentette, hogy katonai téren nem hajlandó újabb engedményre. Ezzel persze a kibontakozás ügye ismét kátyuba jutott.

Andrássy kihallgatásáról s a válsággal összefüggő dolgokról mai értesüléseink a következők:

Andrássy Bécsben.

Bécsből jelentik, hogy a király Andrássyt háromnegyed óráig tartó kihallgatáson fogadta. A kihallgatás után Andrássy visszajött a Bristolba, ahol tudósítónak alkalmat volt vele beszélni. Ezt mondta neki:

— A király nem enged. Katonai téren nem hajlandó a legkisebb engedményre. És mivel a koalíció viszont ragaszkodik a maga álláspontjához, a helyzet ugyanaz, mint volt kihallgatásom előtt. A király a katonai téren nem fog egy jöttával továbbra menni, mint amennyire Tiszával szemben ment és így minden fáradság kárba veszett. Én már délután 3 órakor haza is utazom. Ezekből bátran kombinálhatunk.

Arra a kérdésre, hogy mi van a gazdasági kérdéssel, Andrássy azt felelte:

— Erről nem is beszélünk; erre nem is került a sor.

Végül arra a kérdésre, hogy milyen volt a király hangulata, azt felelte:

— Szivélyes volt, mint mindig; de igen energikusan és kategorikusan beszélt a katonai kérdésben.

Ezzel Andrássy végzett is; hangulata tudósítónk jelentése szerint igen ingerült.

Hivatalos jelentés.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Ő felsége ma délelőtt 11 órakor kihallgatáson fogadta gróf Andrássy Gyulát. Az audiencia háromnegyed óráig tartott. Gróf Andrássy a vezérőrbizottság utolsó határozatai szerint kifejtette a szövetséges ellenzék programját, amelynek alapján a többség soraiból történhetnék kabinetalakítás. Ő felsége az előterjesztést rendkívül kegyesen fogadta, azonban a hadsereg kérdésében az ellentétes álláspontok nem közeledtek egymáshoz. A helyzet változatlanul ugyanolyan maradt, mint a milyen hónapok óta.

Gróf Andrássy Gyula ma délután 3 órakor elutazik Bécsből és az egyesült ellenzék vezérőrbizottságának részletes jelentést tesz a kihallgatás lefolyásáról.

A mi a Tisza-kormány közvetlen küszöbön álló felmentéséről az utolsó napokban felmerült jelentéseket illeti, eddig hír szerint végérvényes döntés nem történt a kormányváltás megoldásában, a lemondott kormány tagjai kénytelenek még egyelőre ideiglenesen az ügyeket tovább vezetni.

Bécsből táviratozzák a »Budapesti Tudósítónak«: Andrássy Gyula gróf ma délelőtt 11 órakor ő Felsége előtt külön kihallgatáson jelent meg, amely háromnegyed óra hosszat tartott. A kihallgatáson Andrássy Gyula gróf mindenekelőtt a maga és családja nevében köszönetet mondott ő Felségének azért a részvétért, amelyet ő Felsége Andrássy Tivadar gróf elhunyt alkalmából kifejezett. Ő felsége ez alkalommal is tolmácsolta a fájdalomban való részvételt.

Andrássy Gyula gróf ezután ő Felsége kívánságára kifejtette azokat a módosításokat, amelyekkel a szövetséges ellenzék hajlandó volna a kormányalakításban részt venni és kiemelte, hogy a koalíció ragaszkodik ahhoz a katonai programhoz, amelyet ő Felsége előtt ismertetni neki már alkalmat volt.

Ő felsége kijelentette, hogy *nincs abban a helyzetben, hogy katonai téren további kompromisszumokat tehessen*

Ezzel a kihallgatás véget is ért. Andrássy Gyula gróf ma délután 3 órakor visszatér Budapestre és a szövetséges ellenzéknek jelentést fog tenni a kihallgatásról.

Andrássy Gyula gróf környezetében azt hiszik, hogy a mai kihallgatással az ő küldetése véget ért.

Bécs, május 24. A király igen kegyesen fogadta Andrássyt, mély részvétellel beszélt testvére hallaláról s általában nagyon kegyes volt de a magyar katonai követelésekre nézve megmaradt eddigi álláspontján.

Andrássy küldetése ezzel véget ért s a jövő újra teljes homályba borult. Tisza és az egész kormány le akar mondani, de a teendőkre nincs Bécsben határozott terv, arra sincs megállapodás, ki vegye át Tisza örökét.

Keglevich ügye.

Gróf Tisza István a Ház mai ülése után értekezletre hívta meg Kossuth Fereuczet, báró Bánffy Dezsőt, Darányi Ignácot, Jusch Gyulát, gróf Károlyi Istvánt és Rakovszky Istvánt. Az értekezleten Tisza előadta a maga álláspontját a Keglevich-ügyben és kérte, hogy az ügyből ne csináljanak botrányt. Végül kijelentette, hogy az iratokat holnap a Ház asztalára leteszi. Keglevich eddig nem mutat hajlandóságot, hogy a mandátumáról lemondjon.

Tisztesség és kenyér.

Sas Ede t. barátom azt kérdezi, hogy ha a szocialistákat analfabétáknak tartom, annak tartom-e Prohászka Ottokárt is?

Nem tette volna fel a kérdést t. irótarom, ha észreveszi azt az óriási távolságot, a mi Prohászka elválasztja a nemzetközi szociál demokratáktól. Arra büszke vagyok, hogy egy

Üzletáthelyezés!

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kérve vagyok
Kérem a helyes címre figyelni!

Tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy az eddig a Fő-utcán, a gróf Bethlen-féle házban levő aranyműves- és vésnök-üzletemet a városi Bazar-épület színház oldali részére,

a postai-gyűjtőde mellé *helyeztem át.* Amidőn ezt szives tudomásul adom, egyben tudatom azt is, hogy mindennemű aranyműves- és vésnök munkálatokat a *legszebb kivitelben*, a legolcsóbb árszámítás mellett eszközölök.

kiváló tisztelettel:

Sattler Zsigmond, aranyműves és vésnök.

Prohászkat vallók vezéremnek a társadalmi kérdés elbírálásánál; ilyen büszkén vallaná vezérének, vagy csak szövetséges társának is a Petőfi-társaság tagja: a Nagyvárad szerkesztője — Ehrenfeld Adolfot?

Bizony ha egy Prohászkaival állítjuk párhuzamba a szociáldemokrata vezetőket, akkor az analfabéta jelző még igen szelid. A tudás és szeretet áll itt szemben a tudatlansággal és gyűlölettel.

Hogy pedig az analfabéták vezérének terrorizmus, azt a »péksegédek maffija« című hír dokumentálta. Nem túloztam tehát, mikor azt mondtam, hogy ha belépünk a szociáldemokrata munkásszervezetbe, akkor analfabéták alázatos rabszolgái leszünk.

Ezt belátva, most már magyarázza és módosítja is Sas Ede az indítványát; azt mondja, hogy a nyomdászokkal kellene szövetkeznünk. Ez már más — de ez nem az eredeti indítvány. Az eredeti indítvány kereken úgy szól, hogy lépünk be czakkumpakk a szociáldemokrata szövetségbe. Ez pedig magával vonná az általam jelzett következményeket.

És még avval sem vagyunk tisztába, vajjon az a nagyhatalmú szociáldemokrata szervezet befogadná-e az ő elveit megtámadó újságok munkatársait? S azt is meg kellene állapítani, hogyan gyakorolja a kétszínűséget az újságíró; mint elvtárs vagy mint író? Mikor hazudjon: a lapjában-e, vagy a szervezetben? Kit vezessen orránál fogva, a zseb érdekében: a közönséget vagy szervezett elvtársait és szövetségeseit?

Ezt a cinizmust is meg kellene állapítani Sas Ede indítványa szerint.

Ne tévesszük össze a szövetkezést a belépéssel. Az eredeti indítvány világosan azt tartalmazza, hogy lépünk be Weltner Jakabék közé. Ez pedig lényeges különbség, amint hogy a néppárt is szövetkezett Vázsonyival is, de azért nem választotta őt meg disztagnának.

A pártszervezetbe való belépés lehetetlen az elvi ellentéttnél fogva; a szövetkezés szintén lehetetlen, mert annak is ára volna s a legkisebb ár is tollunk függetlenségét, erkölcsi mivoltunkat csorbítaná.

Önértetes újságíró nem kapható egyikre sem; mutatja az a csaknem általános visszautasítás, amelylyel az indítvány e pontja találkozott.

Annál nagyobb elismerés fogadta az indítvány kitűnő indokolását, amely egészen mást és egészen helyesen beszél. Ez már Sas Ede kitűnő tollára és gyakorlati érzékére vall. Benne van az indokolásban az is, amit Sas Ede tőlem kíván megtudni: hogy miként segítsünk a hírlapírók nyomoruságán?

A nyomor okára Sas Ede mutat rá legszelbben: nagyon sokan vannak, akik 20—30 koronáért kaphatók »szerkesztői« teendőkre. Kik ezek? Sas Ede mondja: »az élet hajótöröttjei; pályatévészett egzisztenciák; elcsappott napidíjas, kidobott korrektor; sok üres becsvágy; léhaság.« Ezen csak az segít, ha valamennyit törvény útján kirekelhetlenül kirekesztjük az újságírásból, nem pedig Ehren-

feldék társasága. Ha valamire való értelmiségi pálya ma érettségihez van kötve, miért legyen az újságíró asztal mindentéle kétes alak éjjeli menedékhelye? Az az asztal, ahol a legtöbb értelmiségre van szükség!

Ez az első és legfőbb orvosság. Egy intelligens, képzett újságíró nem lehet majd 20 koronával kifizetni, azt megbecsüli a kiadója is, a társadalma is. És akkor megszűnik a *Kajászó-Szent-Péter és Vidéke* típusa is, mert értelmiségi osztályhoz tartozó embert a kiadó (a ki legtöbbször egyuttal a falu szatócsa) nem kap, más pedig nem lehet újságíró.

Tudomány, mesterség, művészet, mind képesítéshez van kötve; kössük ahhoz az újságírást is, mely tudomány is, mesterség is, de első sorban művészet, nem pedig Csáky szalmája. Ma, sajnos, egyedül az utóbbi.

Ez az intelligens testület megfogja találni a módját annak is, hogyan irtsa ki az erkölcsi bajokat? Mindenek előtt aránytalanul kevesebb lesz az erkölcsi baj; tessék csak megnézni az egyes szerkesztőségek személyzetének összeállítását és vele kapcsolatban az illető lap hírnevét. Fejétől terjed a revolverlap hírneve. Ennél jobb argumentum nem kell. A többi bajt pedig elintézhetik az újságírói kamarák, amelyeket annyira sürgetünk, de amelyek csak kamarai szinten álló újságírókkal tehetnek meg rendeltetésüknek.

Egyesüljünk. De először seperjük ki magunk közül a szemetet, mert addig nem lehet egy osztály számára tisztességes kenyeret követelni kivétel nélkül, míg amaz osztály egyes tagjai éppen a tisztesség alól csinálnak kivételt. Dr. K. A.

UJDONSÁGOK.

Szlavoniai kőművesek Nagyváradon.

A hosszú, kemény tél után, amikor bekövetkezett az építkezésekre kedvező időjárás s megjött az alkalom a munkára, a nagyvárad szociálista vezérének sikerült sztrájkra bujtogatni a kőműves munkásokat minden igazi ok nélkül.

Azt kívánták ugyanis ezek a mindenek felett uralkodni vágyó vezérek, hogy a nagyobb számban levő napszámos munkások lépjenek ki a földműves munkások egyletéből s lépjenek be az országos munkás-egylet helyi szervezetébe, vagyis igazabban a szociálista egyesületbe. Azt kívánták ezektől, hogy akarattal ellenére legyenek szociálisták.

A földműves egyesület tagjai azonban erre nem voltak hajlandók, mire a kőműves munkások nagyobb része sztrájkba lépett s azt követelte, hogy a földműves egyesület tagjait az építkezéseknél ne alkalmazzák.

Hét hete tart már a munkaszünet; a legtöbb család a nyomorba jutott, de az áldatlan harcznak, mely tulajdonképpen nem is a munkaadók, hanem a munkások egy része ellen van, — még mindig nincsen vége, dacára a munkaadók és a hatóság által több ízben megkísérelt egyezménynek.

Tegnap szomorú fordulat állott be a sztrájkolókra nézve.

A kőműves szervezet vezetőinek daczos, kihívó viseletére a munkaadók azzal feleltek, hogy idegen kőműves munkásokat hoztattak Nagyváradra.

Ezen intézkedést sokszor megismételt felhívás előzte meg, amelyben figyelmeztették a sztrájkoló kőműveseket, hogy óktalan makacsságukkal azt érik el, miszerint az egész nyáron munka nélkül maradnak.

Az építő iparosok társulata idegen munkásokat hozat Szlavóniából. A tegnap délutáni vonattal érkezett meg az első transport.

A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett az esetleges rendzavarás meggátlására. Erős rendőri készség volt a pályaudvaron, *Papalczy Ferencz* r. kapitány vezetése alatt, azonkívül a Fő-utcán és a nagyobb építkezéseknél megerősítették az őrséget. Ezenkívül messzebbmenő intézkedések is voltak. Így a vasutállomás közelében levő *Markovits-féle* honvédlaktanyában egy század gyalogos, a huszárlaktanyában pedig egy fél század huszárság volt készenlétben.

A sztrájkoló kőművesek közül is sokan kivonultak a vasutállomás elé, *Markó Elek* vezérükkel, s a Fő-utcán mindenfelé lehetett kőműveseket látni 3—4-es csoportokban.

Tegnap egyelőre 39 szlavoniai kőműves érkezett Nagyváradra. A sztrájkoló kőművesek az utcán kiabálásokkal fogadták őket s különösen azt igyekeztek tudtukra adni, hogy itt sztrájk van, minek jöttek ide. Nehány munkás-asszony legerősebben igyekezett szidalmazni az érkező munkásokat, akiket rendőri fedezet mellett, szekereken beszállították a *Széchenyi-szálló*dával szemben épülő *Stern-féle* házhoz. Itt a második emeleten szállásolták el őket. Ezeknek itt lesz a lakásuk s itt étkeznek is.

Az épületet a rendőrség megszállva tartja s idegeneknek belépni nem szabad.

Azonkívül a polgármester intézkedett, hogy állandóan készenlétben legyen a katonaság.

Ma újabb csapat kőműves érkezik, hir szerint száz ember, szintén Szlavóniából.

Valószínűleg azonban a sztrájkban álló kőművesek belátják, hogy az ok nélkül keletkezett sztrájk nem vezet célhoz s további makacskodásuk csak az ő romlásukkal járna s mielőbb megkezdik a munkát. Annál is inkább, mert a kőművesek jó része úgy is óhajtja már a békét és csak a vezetők és a véresebb szájak terrorizmusa tartja őket a munkától vissza.

* **A fő-utcai hársfák sorsa.** Az egész városban méltatlankodással tárgyalták azt a tervet, hogy az aszfaltozás miatt kivágják a Fő-utcán díszlő remek hársfákat. A vandalizmust azzal igyekeztek megokolni, hogy a hársfák akadályozzák az utca rendezését. Már többen kitejtették szóval és a lapokban azon nézetüket, hogy a kérdést meglehet oldani a fák kipusztítása nélkül is, annál inkább, mert a Fő-utca külső szakaszán a hársfák egyenes vonalba vannak építve s elég közlekedési hely van a fákon belül. Ifj. *Rimanóczy Kálmán* most

!!! Legmegbízhatóbb bevásárlási hely !!!

STROHMAYER PÁL áruháza

Telefonszám: 166. Nagyvárad, Szent László-ter 1. szám. Telefonszám: 166. az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott áruk.

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségű vásznak és siffonok, véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek kész fehérművek, ugyszintén mérték vagy minta szerint is. Szőnyegek, tüggönyök, ág- és asztalterítők. Paplanok és matracok, valamint mindennemű mosóárak, u. m.: kreton, batist, zephir és színes vásznak a legjutányosabb olcsó ár mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők. Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelések o o o o o vidékre bérmentve küldetnek. o o o o o

már részletesen is rámutat a kérdés olyan megoldására, hogy a remek fák is megmaradhatnak s a városnak még tetemes megtakarítást lehet elérni. A város törvényhatóságához intézett beadványa szerint a Fő-utca külső szakaszán a tervezett négy méter széles aszfaltozott gyalogjáró helyett csak két és fél méter járdát aszfaltozzanak ki, ahol pedig a fák vannak, másfél méter szabad földszávot hagyjanak; ez a sáv elég arra, hogy a fák elég nedvességet kapjanak a leszivárgástól s fejlődésük és megélhetésük biztosítva lenne. A később előállandó szükséghez képest ezen földszávba bármilyen távolságban és vonalban minden nehézség nélkül ültethetők új fák. Ez a két és fél méter járdaszélesség annál-inkább elegendő lesz, mert ha szabadon hagyott lyukakban ültetnek is új fákat, közvetlenül a fák alatt és a fák irányában úgy sem igen közlekednek; továbbá a Fő-utca nagyobb forgalmu belső részein úgy sem szélesebb a járda két és fél méternél. Nagyobb városokban szintén ilyen földszávokba vannak a járdák mellett a fák ültetve. A kérdés ilyen módon való megoldása azonkívül 30,000 korona megtakarítást eredményezne, ami nem megvetendő összeg s még azok a szép fák is megmaradnának, amelyeknek kipusztítását maga a városi főmérnök is vandalizmusnak ösmerte el. Mindenesetre most már meg kell várni, amíg a törvényhatósági bizottság határoz a remek fák sorsa felett s e tekintetben felelősség terhei nemcsak a főmérnököt, hanem a tanácscsal együtt a polgármestert is, ha valójá válnék a szakbizottságban elhangzott az a vélemény, hogy mire a fák ügye a törvényhatóság elé kerülne, a fák már régen ki lesznek vágva.

*** A hercegprimás jubileuma s Keszthely városa.** Keszthely város képviselőtestülete Vassary Kolos biboros-hercegprimás tiszteletére diszgyűlést tartott, amelyen feliratilag üdvözölték a város bőkezű jöltevéjét. 26-án istentisztelet lesz. A tapolczai-utcát Vaszaryról nevezik el.

*** Justh Gyula a tanítóegylet dísztagja.** Justh Gyulához, a képviselőház elnökéhez ma a következő távirat érkezett:

„A csanádmezei tanítóegyesület mai napon Csanádpalotán tartott közgyűlésén Méltóságodat egyhangulag nagy lelkesedéssel tiszteletbeli tagjául választotta, háláját és elismerését óhajtván kifejezni Méltóságodnak a magyartanúgy és tanítószolgálat iránti jóindulatáért és szeretetért. Strauss Gyula elnök.“

Justh Gyula a tiszteletbeli tagságot elfogadta és a tanítóegyesületnek megleghangu táviratban fejezte ki köszönetét.

*** Kerületi gyűlés.** A központi esperesi kerület papsága ma tartja tavaszi gyűlését az újvárosi plébánián. D. e. 9 órakor szent mise lesz a Szt. László templomban. A gyűlés tárgyalásait Dencs János tb. kanonok, a kerület esperese vezeti.

*** Új állomás a belényesi vonalon.** A nagyváradi—belényesi—vaskohi h. é. vonalon Belényes és Vaskoh—Barest állomások közt levő „Szudrics“ megállóhely 1905. évi április hó 18-án mint az összes forgalomra és magán és állami táviratok kezelésére berendezett állomás a közforgalomnak átadatott. Élő állatok szállítására az állomás nincs berendezve.

*** Májusi ájtatosság.** A Szent László templomban az esti ájtatosságon nap-nap után többen-többen vesznek részt. A ma esti ájtatosságon Pálffy Béla tart prédikációt, közbe a kath. legényegylet dalköre énekel több szép és régi egyházi éneket. Ez elé annál is na-

gyobb érdeklődéssel néznek a hivek. mert ez alkalommal először énekel a kath. legényegylet dalköre májusi ájtatosságon.

*** A főjegyző lemondása a villamos bizottság elnökségéről.** Nagyvárad város legutóbbi közgyűlésén a villamos telephez szükséges futódaru megrendelésének kérdésénél többen kifogásolták, hogy a villamos telep ügyeit a főjegyző vezeti. A felszólalások után Bordé Ferencz főjegyző jelezte, majd később a tanácsshoz írásban is bejelentette lemondását a villamos felügyelő és a vízvezetési, csatornázási bizottságok elnökségéről. A városi tanács tegnapi ülésében foglalkozott a lemondással s felkérték Bordét, hogy az elnökségeket ezen bizottságoknál továbbra is tartsa meg s vezesse az ügyeket, mint eddig. A szervezeti szabályzat 73. §-a szerint ezen ügyek nem tartoznak ugyan a főjegyző ügykörébe s az általános tisztújítás alkalmával be is jelentették a törvényhatóságnak, hogy tekintsen el a szervezet szabályzattól. Most ismét előterjeszti a városi tanács a törvényhatóságnak, hogy újból bizzák meg a főjegyzőt ezen elnökségek viselésével.

*** Az erdélyi kath. egyház gyászja.**

Sulyos csapás érte az erdélyi kath. egyházat. Bíró Béla pápai praelátus, apátkanonok, főesperes, Kolozsvár plébánosa áldásdus életének 67-ik, papságának 42-ik esztendejében 22-én az esti órákban négy napi szenvedés után elhunyt. Mint az Ur egyházának szolgája ritka kötelességtudással élt nemes hivatásának. Nemes érzésű és gondolkozású, puritán tiszta jellemű, a hitközségben, felebarátai szeretetében és azok hibáinak elnézésében páratlan szolgája volt az Urnak, apostola, fáklyavívője a tudománynak, főmunkása mint ker. el. isk. tanfelügyelő a tanúgynek, továbbá a közügynek s érdeklődéssel viseltetett minden nemes intencióju mozgalom iránt. Bíró Béla magas termetű ember volt, galambosz fejjel. Már régen volt nagy tüdőgyuladása az elhunyt praelátusnak, de erős szervezete kiállotta a veszedelmet. Ezelőtt egy héttel kiránduláson vett részt Bíró s a régi baj most teljes erővel tört ki rajta. Négy napi szenvedés után elhunyt. Kolozsvárott s az egész Erdélyben általános a részvét. Vagyonát az elhunyt keveset leszámítva a rokonoknak — jótékony célra hagyta. A temetés ma csütörtökön délelőtt lesz requiemmel. A gyászszertartást maga Mailáth püspök végzi. Az erdélyi egyházmegye papsága nagy számmal gyűlt már egybe Kolozsvárott.

*** Elnökhelyettes a nagyváradi két középiskola érettségi vizsgálatán.**

A nagyváradi premontrei rendi főgymnázium és állami főreáliskola jövő hóban tartandó szóbeli érettségi vizsgálatán nem a tankerület kir. főigazgatója Nátafalussy Kornél kir. tanácsos fog elnökölni. Ugyanis Nátafalussy annyira igénybe lesz véve egész június hóban a kerületbeli tanintézetek érettségi vizsgálatain való elnökléssel, hogy a nagyváradi két középiskolához is elnökhelyettes kiküldetését volt kénytelen a főigazgató kérni a vallás és közokt. minisztertől. A kultuszminiszter a nagyváradi két középiskolához dr Szamosi János m. kir. udvari tanácsos, kolozsvári tudomány-egyetemi nyilvános rendes tanárt küldte ki elnökhelyettesi minőségben a szóbeli érettségi vizsgálat vezetésére. — Ugyancsak elnökhelyettes lesz a belényesi gör. kath. főgymnáziumnál. Itt Putnoky Miklós lugosi állami főgymnáziumi igazgató fogja az érettségi szóbeli vizsgálatot vezetni a főigazgató helyett.

*** Az elnémult harangok epilógusa.**

A rendőrség kihágási bírósága tegnap ítélkezett az „Elnémult harangok“ előadása ellen tüntető oláh joghallgatók felett. Az ítéletet Szöke

András rendőrcapitány, kihágási bíró hirdette ki. A kihágási bíróság Némét Jusztin, Stóinescu Sándor, Ciavici Agoston, Bárdossy Agoston és Trutia Demeter joghallgatókat saját beismérésük alapján a színházi szabályrendelet 3-ik §-a szerint büntetendő cselekményükért ugyanazon szabályrendelet 18. §-a alapján fejenként 100 korona pénzbüntetéssel büntette. A pénzbüntetés nem fizetés esetén öt-öt napi elzárásra változtatják át. Firtu Miklós görög keleti tanítót, valamint Bánk György és Miklea Szever joghallgatókat bizonyítékok hiányában felmentette a kihágási bíró. Ez utóbbi három felmentett belenyugodott az ítéletbe; az elmarasztaltak ellenben az ítélethirdetésnél jelen volt dr Zigre Miklós és Saseu György jogképviselőjük után s felelősséget jelentettek be. Az ítéletet annak jogerőre emelkedése után a rendőrség haladéktalanul közölni fogja a kir. katolikus jogakadémia igazgatóságával, hogy a megbüntetett joghallgatók ellen fegyelmi uton is megtorló eljárást tegyenek folyamatba. Itt említjük meg, hogy a megbüntetett oláh jogászok Becsei Ignác rendőrőrmester ellen bünvádi feljelentést tettek, hivatalos hatalommal való visszaélés címén, mert Becsei letartóztatta és bekísértette a rendőrségre a tüntetőket.

*** Halálozás.** Egy közbecsülésben állott öreg úrnő: néhai Szkuba Gyula volt városi közgyám özvegyének elhunytáról részvétellel értesülünk. Előkelő rokonság gyászolja halálát, mely élete 61 évében, rövid szenvedés után következett be. Temetése holnap, pénteken délelőtt lesz. A családi gyászjelentés a következő. Alólirottak az összes rokonok nevében is mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb anya, testvér és rokon, özv. Szkuba Mihályné szül. Szendrey Anna, életének 61-ik évében, rövid szenvedés és a hallotti szentségek ájtatos felvétele után, folyó évi május hó 24-én, déli 12 órakor elhunyt. A megboldogult drága halott hült tetemei folyó évi május hó 26-ik napján délelőtt 8 és fél órakor fogják a Szaniszló-utca 4—708. számú házánál a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s a premontreiek templomában megtartandó engesztelő szent miseáldozat után a várad-olaszi-i sirkertben az örök nyugalomnak átadatni. Nagyvárad, 1905 május hó 24. Áldás emlékeire! Szkuba Gyula fia; Szkuba Gyuláné született: Pzpp Rózsi menyé. Özvegy Szöke Józsefné szül: Szendrey Mária; Müller Károlyné szül: Szendrey Emilia testvérei Müller Károly sógora.

*** Orbán napja.** A gazdák utolsó veszedelmes, rettegett napja van ma, Orbán. Azt tartja ugyanis a földmivelő nép hite, hogy Orbán galibát csinál, fagyott hoz a vetésre s tönkre teszi a gazdák reménységét. Szerencsére a fagyos szentek napjai is minden nagyobb baj nélkül multak el s utánok is jó kővér, esőben dus, meleg napok következtek. Habár a jég itt ott tett kárt, mégis nincs okuk panaszkodni az idej májusban az időre a gazdáknak. Most itt van a gazdák másik réme: Orbán. S bár igaz hogy tegnap erősen lehűlt a levegő, úgy hogy igen sok helyen füstöléssel védték a szőlőket az idő hatásától azért reméljük, hogy Orbán napjáról föltett rossz nép hit ezuttal nem teljedik be ma minden kár s baj okozása nélkül elvonul fejünk felől; erősen bizunk benne, hogy az Ég ura megóv benünket a csapásoktól.

*** Találtak egy aranytakaró látszó karika gyűrűt és egy új bőrtőnőri zubbonyt.** Igazolt tulajdonosai átveheti a rendőrségen.

x A fumei kávébehozatali társaság fiók-üzlete már megnyitott Legjobb kávék ott kaphatók, igen jutányos árak mellett.

x Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt hirdetésére.

Pannónia ötterem és téli kert.

Első minőségű **Dróher-féle KORONASÖR**, termelőktől beszerzett **kitűnő BOROK**; továbbá izleles villás-reggeli zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.

Tisztelettel.
KARNER GYULA vendéglős.

x Sok pénzt takarít, ha mindennemű vásznat, ágyneműt, paplant, takarót, női és férfi fehérneműt közvetlenül gyárakból rendel. *Kereskedelmi iroda Budapest, Kerepesi-ut 65. I. em.*

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön: Nőemancipáció, énekes vigjáték.

Pénteken: Paradicsom, bohózat.

Szombaton: Ninus, operett.

Vasárnap: Ninus, operett.

Bob herceg.

Érdekes kísérletet tett *Palásthy* tegnap: eljátszotta Bob herceg czimszerepét. Érvényre juttatta tehetségének minden fényoldalát: szépen énekelt (kivéve vagy két elbicsaklást), jól játszott s kivált boszorkányos ügyesen táncolt. Ez utóbbiért nyílt színen meg is tapsolták. Hanem azért még sem volt igazi Bob. A bohó herceg annyira nő számára irt szerep, hogy férfi nem tud vele teljes hatást elérni. Mindig érezzük a nőiesség hiányát, hiányzik a bájoság, ami még Bob pajkosságait is leányosan kedvessé teszi. Nem kevés baj, hogy *Palásthy* természetesen nem csináltathatott egy sereg kosztümöt, amit pedig a darab megkíván s így sok elveszett az illúzióból. Szóval aki igazi Bob hercegre akart a váradi alakítások közül gondolni, az még mindig a kis *Haller Irmát* emlegeti.

Ugyancsak lejjebb szállt, de már sokkal lejjebb *Annie* szerepe. *Bárdos Irma* abszolút közönynyel alakította, helyesebben nem alakította szerepét. Eredetisége volt a bokorugró menyasszonyruha. Éneke, játéka egyaránt hideg volt, hidegen is hagyott mindenkit.

Székely Gyula beugrott a szerepébe, persze bele is botlott néhányszor; pedig kár, mert első énekszámja sikerült. *Rédey* borbélyja gyengébb a *Horváthénál*, de a II. felvonásban elég sikerült. Csak *Bérczi* volt a régi kedélyes *Pomponius* s *Tihanyi* táncmestere keltett sok derűtséget.

Hopmesternek *Hajnal György* próbálkozott, csaknem teljes kudarczczal; igaz sajnálattal láttuk, milyen utóda van *Szathmárynak*. Bekoronázta az egészet *Verb Janka* szintelen, élettelen királynéja s *Hidy Irén* gyöngye kis hercegnője.

Sajnáljuk, hogy így ütött ki ez a kedves darab; de ha olyan jó előadásokban láttuk régebben, lehetetlen volt magas mértékkel nem mérnünk s biz azon alul maradt az előadás.

A 8 órai kezdet öröme kongott a ház az ürességtől.

Nőemancipáció. Ez a pompás énekes bohózat kerül ma színpadra a Szigligeti-színházban. A főszerepeket Gerlaki, Hidy, Szilágyi, Simon M., Palásthy, Bérczi, Bognár, Hajnal játsszák.

Paradicsom. Pénteken a Paradicsom című bohózat kerül színpadra az ismert szerep-

osztásban, főszereplők: E. Kovács M., Tóth Elek, Krasznai és Tihanyi.

Új darabok. A színház igazgatója még a pótberletben színpadra hozta a most oly nagy sikerrel színpadra került „Kolibri mama” című vizsgálati újdonságot. A pompás darabból már megkezdődtek a próbák. Továbbá a Rártós királykisasszony című operett újdonságot, amelyből szintén próbáznak már.

EGYESÜLETEK.

A 48-as kör jubileuma. Impozánsnak ígérkezik a 48-as kör 25 éves fennállásának emlékére vasárnap rendezendő ünnepély, melynek különös érdekességet kölcsönöz, hogy azon jelen lesz dr. *Barabás Béla* orsz. képviselő a Kör díszelnöke és *Szathmári Mór* orsz. képviselő, aki első jegyzője volt a 25 év előtt alakult körnek. A rendező bizottság ma küldte szét az ünnepélyre szóló meghívókat. Akik tévedésből ilyen nem kaptak, kéretnek ez iránt dr. *Adorján Emil*hez, a rendező bizottság elnökéhez fordulni.

Igazságszolgáltatás.

A zsidó „tanító ur” a padláson. Éppen hatodszor állott *Frenkel Ignác Millye* táblabíró büntető tanácsa előtt. Kéretgett könyöradományokat, mint szegény zsidó tanító, végigpompolt a katonavárost, vásári napokon pedig végiglopkodta a nagy piacot. Egyszer aztán rajta csípték s megkergették. *Frenkel* a zsidóiskolába futott s s elbújt a padláson. Onnan húzták elő lábánál fogva.

— Bűnösnek érzi magát? Kérdezte az elnök?
— Oh, dehogyl!
— Lopott?
— Oh dehogyl!
— Mit kerestél a padláson?
— Oh, semmit.
— Hát miért futott fel?
— Oh, mert kergettek.
— Hát a könyöradománygyűjtő ivbe miért iratta azt, hogy maga tanító?
— Könyörgöm, nagyságos elnök ur, csak nem irhattam foglalkozásomnak azt, hogy *tolvaj*?
— No ez igaz. Hát a nagy vásártéren mit kerestél?
— Az igaz utat, nagyságos uram. Éppen jó utra akartam térni, mert megutáltam az eddigi életemet.
— No ugyan jól kezdte el a jó utat!
A tanuk persze vallottak. Vámosy ügyész vád- és dr. *Krüger Aladár* védbeszéde után az enyhítő körülmények figyelembe vételével *Frenkel* 8 hónapot kapott. Természetesen felebezett.

— Miért? kérdezte az elnök.
— Még kérlek? Én jó utra akarok térni s 8 hónapra bezárnak? Nem érdemes ma becsületes embernek lenni!
Azzal teljes megbotránczóással ellépett — egy börtönőr barátságos kísérete mellett.

MULATSÁG.

Jogász majális. Lányos házaknál s az aranyifjuság körében egyébről sem beszélnek már régebb idő óta, mint a jogászok szombati majálisáról. Mindenütt csak készülődés tapasztalható. Annyi sok szép leány lesz szombaton a *Püspök-fürdőben*, hogy a fürdői kertész nem állított ki a parkba annyi virágot, mint a hány eleven fésző rózsabimbó — szép leány — fog pompázni a kurszalomban. De meg is érdemlik a jogászok, hogy majálisukkal a legszebb sikert arassák, mert nagy buzgalommal fáradoznak *Fényes Ödönnel* a majális érdekében. A vendégek minden kényelméről gondoskodtak a derék, körültekintő rendezők. Pompás zene lesz, továbbá külön vonat, mikor már bármily rosszul essék is — haza kell jönni. A tánc alkonyatkor veszi kezdetét a gyógyteremben.

TANÜGY.

Iskolaszéki ülés. Nagyvárad város községi iskolaszéke ma, csütörtökön délután tartja ülését, amelyen több fontos ügyet, köztük a vizsgálatok sorrendjének megállapítását tárgyalják. Előreláthatólag élénk és zajos lesz az ülés, a melyre a következő meghívót bocsátották ki: Nagyvárad város községi iskolaszéke tagjait a városház bizottsági termében f. hó 25-én csütörtök d. u. 4 órakor tartandó rendes havi gyűlésre tisztelettel meghívom. Nagyvárad 1905 május hó 21. *Rimley Károly* iskolaszéki elnök.

IPARÜGYEK.

Ipartestületi gyűlés. Az ipartestület előjárósága f. hó 25-én, csütörtökön délután 5 órakor tartja meg a havi rendes ülését, melyen az ipartestület kötelékébe tartozó iparos polgárok mint hallgatók részt vehetnek. Nagyvárad, 1905. május 25-én. *Bertsty György* ipartestületi elnök.

TÁVIRATOK.

Andrássy a király előtt.

Budapest, május 24. (Saját tud. táv.) *Andrássy Gyula* grófot ma délelőtt tizenegy órakor fogadta a király kihallgatáson. *Andrássy* háromnegyed tizenkét órakor jött le a Burgból, honnan egyenesen lakására hajtatott.

A gróf a kihallgatás után egy újságíró fogadott, kinek a következőket mondotta:

— A felségnek a kihallgatás elején legelőször is hálás köszönetemet fejeztem ki azért a részvétért, amelyet fivérem halálakor irántam és családom iránt tanusított. Ami a kihallgatás eredményes részét illeti, arról is csak nagyon keveset mondhatok. A koalíció régi programját közöltem a felséggel, melyet ő már a legalaposabban ismer. A király figyelmesen hallgatta végig előterjesztésemet s közbe megtette észrevételeit. A korona és koalíció programja közti ellentétet még most is a katonai kérdések csinálják. A felség katonai dolgokban nem hajlandó többet engedni, mint amennyi a szabadelvűpárt kienczes bizottságának programjában foglaltatik.

A válság még most is abban a stádiumban van, mint az előző hónapokban. *Andrássy Gyula* gróf még az este visszaérkezett Budapestre. Az állomásról először a lakására ment, honnan később a Nemzeti kaszinóba hajtatott, hol *Kossuth Ferencz*nek referált a bécsi utjáról. A gróf *Kossuth*nak elmondotta az egész kihallgatás lefolyását, miből arra lehet következtetni, hogy a koalíciós kormány kinevezése még mindig késni fog s *Tisza István* gróf felmentése sem fog megtörténni a közel hetekben.

A szabadelvűpárt értekezlete.

Budapest, május 24. (Saját tud. távirata.) A szabadelvűpárt ma este báró *Podmaniczky Frigyes* elnöke alatt ülést tartott.

Az értekezleten először gróf *Keglevich István* összeférhetetlenségi ügyét tárgyalták, majd *Kossuth Ferencz* indítványára tértek át, a melynek tárgyalásának napirendre való tüze-

sét sem fogják helyeselni, mert lehetetlennek tartják az oly vámtarifát, mely a közös vámterületből egyszerre az önálló vámterületre zökkenne át.

Az értekezlet ezután *Simonyi-Samedam* Sándor indítványának ügyével foglalkozott, melyet a képviselő a kivándorlások dolgában fog tenni. Ha bár a szabadelvűpárt helyesli a kormány mostani intézkedéseit a kivándorlási ügyekben, még sem fog *Simonyi* indítványának napirendre tűzése ellen szavazni.

Ő Felsége csapatszemlén

Bécs, máj. 24. Ő felsége ma reggel megkezdte a bécsi helyőrségi csapatainak hét napra tervezete részletes megtekintését. A már megszemlélt csapatoknak ő felsége kifejezete különös meglepedését.

Politikai hírek.

Budapest, május 24. (Saját tud. táv.) Politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy a felség a közel jövőben nem fog véglegesen dönteni a válság ügyében s így átmeneti kormány kinevezése fog szükségessé válni.

Egyik verzió szerint a király legközelebb felfogja menteni a kormány vezetésétől *Tisza István* grótot, de a *Tisza* kabinet tagjait meghagyja eddig viselt állásukban s közöttük *Talliánt*, *Khuen Héderváryt*, vagy *Hieronymy Károlyt* fogja megbízni az ideiglenes átmeneti kormány vezetésével.

A másik verzió szerint a felség program nélküli hivatalnok miniszteriumot szándékozik kinevezni, melynek elnöke *Rakovszky István* országos számvevőszéki elnök, tagjai pedig az egyes miniszteriumok első államtitkárai lesznek. Vannak olyanok is, kik abban bíznak, hogy a felségnek szándékában sincs még most *Tisza István* grótot a kormány vezetésétől felmenteni.

A *Bánffy*-párt a kormány vád alá helyezése dolgában úgy határozott, hogy először a képviselőházban mondják ki, hogy az az alkotmány sértő kormány, mely most már csak ideiglenes több törvénysértést követett el s ezért kérjék a felségtől az új kormány kinevezését. Ha ez nem használ, és a király nem fog új kormányt kinevezni, akkor áljanak elő a *Tisza* kabinet vád alá helyezésével.

Ma este *Andrássy Gyula* gróf ebben a dologban is tárgyalt *Kossuth Ferencz*-cel s ennek a tárgyalásnak eredményét meg fogja a várni a *Bánffy*-párt s csak azután határoznak véglegesen a kormány vád alá helyezésére.

Lujza hercegnő gondnokságát megszüntetik.

Páris, május 24. A törvényszéki elmebeteg-orvosok *Lujza* kóburgi hercegnő dolgában eléjük terjesztett két kérdésre: egészséges-e és végezheti-e önállóan a saját dolgait — igenlel feleltek. Ezzel elesett a 3-ik kérdés: szükséges-e, hogy a hercegnőt elmeorvosintézetbe internálják. A szakvéleményt diplomáciai uton fogják a bécsi főudvari massale hivatalnak megküldeni, azután megteszik a lépéseket a gondnokság megszüntetése tárgyában.

Felfedezett összeesküvés.

Pétervár, május 24. (Saját tud. táv.) *Carloje Seloban* sajtósági összeesküvésre jöttek rá. A kis trónörökös akarták elrabolni s fogva tartani addig, míg a csár a nép kivánságát nem teljesíti. Az összeesküvőknek az volt a tervük, hogy gondosan vigyáznak a cárevecisra, hogy semmi baja ne essék. Minden intézkedést megtettek a terv végrehajtására.

A háboru.

A hadviselő seregekről.

London, május 24. (Saját tud. távirata.) A Mandzsúországból levő japán hadseregek általános előnyomulásáról ma nem érkezett újabb hír. *Oyama* hadseregeit kipótolta *ujonczokkal*. Hadereje most ismét akkora, amekkora a *mukdeni csata* előtt volt: fél millió. *Linevics* azonban csak 300,000 harcossal rendelkezik. *Linevics* és *Kuropatkin* közt folytonosan nézeteltérések merülnek fel s mindketten majdnem naponként távirati panaszokkal fordulnak a csárhoz.

Roszesztvenszky Vladivosztk felé.

London, május 24. (Saját tud. távirata.) *Tokióban* azt hiszik, *Roszesztvenszky* már elhaladt a *Basi-szoroson* s megkettőzött erővel megy *Vladivosztk* felé. Ez azonban a japán tengerészeti miniszterium feltevése. *Togo* még mindig *Manzamó* mellett a *koreai parton* van.

A japánok Vladivosztk ellen készülnek.

London, május 24. (Saját tud. távirata.) *Mandzsúországból* nagy események előhírei érkeznek. A japánok nemcsak *Karbin* mellett akarnak döntő csatát vívni, hanem *Vladivosztk* ellen is lépést fognak tenni.

Uj főparancsnok.

Pétervár, május 24. (Saját tud. távirata.) A csár *Biriljev* tengernagyot kinevezte a csendes tengeri flotta főparancsnokává. A kinevezés szerint *Roszesztvenszky* is *Biriljev* alá van rendelve. *Biriljev* állandóan *Vladivosztkban* fog tartózkodni.

NYILTTÉR.

Nincs lehetlenség!

Ez már igazán ritka alkalom.

Használja is azt ki minden vevő!

Ilyen ritka alkalom rég volt és soká lesz hogy még **órát** és **ékszer** is gyári áron alól lehessen beszerezni. Miért? Mert a napokban a *Kleinféle* óra és ékszer raktáron levő tárgyakat árverésen megvettem. És így mindenki kevés pénzért szép **ajándékot** vásárolhat. Nagy tömeg óra, arany és ezüst gyűrűk, fülfüggők, láncok, karpereczek, joujouk, evőeszközök, stb kerülnek eladásra. Továbbá szemüvegek, viz-, láz-, és szoba-hőmérők leszállított árban. Törött vagy ócska aranyat vagy ezüstöt pénzért, vagy cserébe a legmagasabb árban beváltom. Óra, ékszer és látszer javítás pontosan, jótállás mellett elkészítetik. — Minden verseny kizárva.

FREUND BENJAMIN

műorás, ékszer- és látszerész.

Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi szálloda.

Pártoljuk a honi ipart!

Az „Első nagyváradai czipő- és csizmagyár”

Moskovits Farkas és Tsa

kicsinybeni eladási üzletében.

(*Kossuth-utca*, régi rendőrségi épület.)

helyi kis iparosok által készített kézimunka czipők kaphatók eredeti gyári szabott árakon, hol mindenféle nagyságban készülnek és nagy választékban raktáron vannak.

Tisztelettel:

Moskovits Farkas és Társa.

Telefon: 417.

Szabott árak.

KÖZGAZDASÁG.

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 máj. 24-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	118.30
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98.20
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	89.75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	98.30
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyereség sorsjegy-kölcsön	— — —	22.4—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — —	1.70
Osztrák járdék papirban	— — —	100.15
Osztrák járdék ezüstben	— — —	100.25
Osztrák járdék aranyban	— — —	1.20
Osztrák korona járdék	— — —	100.50
1860. oszt. államsorjegyek	— — —	159.—
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	16.45
Magyar hitelbank részvény	— — —	78.1—
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	6.6850
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	66.9—
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	19.77
Német birodalmi márka	— — —	117.35
London vista	— — —	24.030
Páris vista	— — —	95.40
márkás 20 arany	— — —	23.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

2956—1905. T.

Árverési hirdetés kivonat.

A belényesi kir. járásbírósa mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy *T. Thury Ignác* belényesi lakos végrehajthatónak *Tonka János* varosányi lakos végrehajtást szenvedő elleni 48 kor. fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagyváradai kir. törvényszék (a magyar-csekei kir. járásbírósa) területén levő *Varosány* községben fekvő a varosányi 115 a sz. tkvben A I. (117. 118) 360 b. hrsz. alatt felvett ház, beltelek és szántó földből, az A 5 rdsz. alatt felvett közös legelőből álló jószágtestre az árverést 1007 kor. fillérben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1905 évi június hó 9. napján délelőtt 9 órákor *Varosány* községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 100 korona 70 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170

§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényes 1905 évi márczius hó 27. napján.

A belényesi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Lukács Lajos,

kir. albiró.

1191.

Maár és Szabó

fűszer-, bor-, csemege és vadaskereskedése

Nagyvárad,

(Moskovits-palota.)

Telefon 251.

Naponta friss Kugler mignon süteménye, Pozsonyi diós és mákos patkó.

Ajánlja mindennemű csemege különlegességeit. Nagyválaszték mindenféle **Sajtokban, Liptói, Székely, juh turó, füstölt, olajos és páczolt Halak, Konzervek, Caviár, Angolna, Délgyümölcsök, Aszalványok, Californiai baraczk. Aszalt szilva kitűnő asztali borok, naponta friss tej, vaj és darált mák.**

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek

kiváló tisztelettel:

Maár és Szabó.

Naponta friss Kugler mignon sütemények, Pozsonyi diós és mákos patkó.

5695—1905. tkvsz.

Arverési hirdetmény kivonat.

A nagyvárad kir. tszék. mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a Kir. Kincstár végrehajthatónak Mudura János szakadati lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében. *Elsősorban* a nagyvárad kir. törvényszék területén lévő Szakadát községben fekvő a szakadati 319 sz. betétben A 1. sorsz. a. felvett közös legelőből álló jószágtestnek Mudura Jánost illető 15/32 részre 80 kor. kikiáltási árban *másodsorban* a szakadati 56 sz. betétben A I. 1-18 sorszám alatt felvett beltelkes házból szántó rét-földekből-erdőből és közös legelő-közös erdő járandóságából álló jószágtestnek Mudura Jánost illető 3/4-ed részre 1434 kor. kikiáltási árban, *harmadsorban*: ugyanezen betétben A 1. sorsz. alatt felvett szántóból álló jószágtestnek Mudura Jánost illető 3/4-ed részre 117 kor. kikiáltási árban *negyedsorban*: a szakadati 57 sz. betétben. A I. 1-4 sorsz. a. felvett beltelkes házból és szántóföldekből álló jószágtestnek Mudura Jánost illető 15/32-ed részére 290 kor. kikiáltási árban; *ötödsorban* ugyanezen betétben A I 1—5 és 7 sorsz. a. felvett rét szántóföldekből és közös erdő járandóságából álló jószágtestnek Mudura Jánost illető 15/32-ed részre 433 kor. kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és annak foganatosítására határidőül 1905 évi június hó 9-ik napjának délelőtt 9 óráját Szakadát község házához kitűzte.

Tekintettel arra, hogy az ingatlanokra özv. Mudura Péterné szül. Nyegró Borbála javára hasznélvezeti jog és az ezt megelőző rangsorban zálogjogok vannak bekebelezve az 1881 évi 60. t.-cz. 163 §-a értelmében kimondatik, hogy az esetben adatnak el, ha azokat az előző követelések kielégítésére ezennel megállapított és pedig a 319 sz. betétségi ingatlant illetőleg 500 kor. az 56 és 57 sz. betétségi ingatlanokat illetőleg pedig külön-külön 1500—1500 korona mint vételár megígértetik, ha pedig ezek az összegek még nem ígértetnek az esetben az

árverés hatálytalanná válik, és az ingatlanok a hasznélvezeti jognak fentartása nélkül nyomban ujabban árverés alá bocsáttatnak a kikiáltási árakon alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban letenni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék. mint tkvi. hatóságnál és Szakadát község előljárási hatóságánál tekinthetők meg.

Nagyvárad 1905. márczius 30. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kiss András,

kir. tvszk. bíró.

5696/905. tksz.

Arverési hirdetmény kivonat.

A nagyvárad kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kir. Kincstár végrehajthatónak Tyirla Vaszali, Somogyuzsopai lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a s. uzsópai 52. sz. betétben. A I. 1—6 r. sz. a. felvett beltelkes házból, szántóból, legelő földekből és közös legelő járandóságából álló jószágtestnek, Tyirla Vaszalit (László) illető 23/36 od részére a végrehajtási árverést elrendelte és annak foganatosítására határidőül 1905 június 13 napjának d. e. 9 óráját Somogy Uzsopa község házához kitűzte.

Kikiáltási ár 694 kor. azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén ezen áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát vagyis 69 kor. 40 fill. készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban letenni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tvszék. mint tkvi. hatóságnál és Somogy Uzsopa község előljárási hatóságánál tekinthetők meg.

Kelt Nagyváradon kir. trszék. mint tkvi hatóságnál 1905 márcz. 30. án.

Kiss András,

kir. trvszéki bíró.

Ujjonnan berendezett üzlet!

Wallerstein Fülöp Fiai czég

(B é m e r - t é r.)

Üzletünket kézmű-, divat-, rövid-, és diszarokkal **egész ujjonnan** berendeztük, van szerencsénk a t. vevő közönségnek erről részbeni és rövidkivonatu árjegyzékünket szives áttekintés végett bemutatni.

Elvünk ezután is finom minőségű árukat olcsó szolid szabott árak mellett kiszolgálni.

Árjegyzék kivonat:

Ruha szövetek 120 széles métere már 30 krtól kezdve.
Tiszta gyapju szövetek 120 széles minden színben 50 krtól 1 frt 50 krig.
Costüm kelmék 140 széles métere 1 frtól 4 frtig.
Grenadinok minden divatos színben 120 széles 1 frt 25 kr.
Musslinok nyári ruháknak nagyon alkalmas tiszta gyapju métere 1 frt.
Legujabb félgyapju delainek 28 kr.
Legujabb gyapju delainek 45 krtól 55 krig.
Valódi francia delainek 65 krtól 75 krig.
Selyem árukban Glória minden szín 50 kr.
Pongis minden szín 68 kr.

Luisin, mevrelieu, minden szín elsőrendő 1 forint
Messalin minden divatos szín 1 frt 40 kr.
Blous Selymek már 50 krtól kezdve 3 frig.
Fekete ruhának való selymekben nagy választék minden árban.
Különlegesség 120 széles Saten de Lyon métere 3 frt 50 kr.
Mosó áruk karton, zephir és levantinek 25 krtól kezdve legjobb kivitelben.
Mindenféle bélésárak.
Nagy raktár vászon, chiffon és kész fehérneműekből.
Dus raktár szőnyeg, függöny és paplanokban.

A tisztelt közönség nagybecsű bizalmát, melyet eddigi jutános árainkkal és szolid kiszolgálásunkkal eddig is szerencsések voltunk kiérdemelni továbbra is kérjük, vagyunk

kiváló tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai.

Dr. Dreiszker J.

VIZGYÓGYINTÉZETE

és szanatóriuma

Kőszegen (Vas megye.)

Gyönyörű fekvésű. Egész éven át nyitva. Állandó orvosi felügyelet; igen jutányos ár; kitűnő ellátás. Legszebb gyógyeredmények. Prospektus ingyen és bérmentve.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel adom a n. é. közönség szives tudomására hogy a már 20 év óta fennálló óras, ékszerész és látszerész üzletemet, Fő-utca a volt gróf Bethlen-féle házból ugyancsak a Fő-utcán levő Orsolya-zárda épületébe helyeztem át.

Mint eddig, úgy ezután is főtörekvésem leendő, hogy a n. é. közönség bizalmát áruim kitűnősége, valamint lelkiismeretes munkám után mindenkor kiérdemeljem.

Tisztelettel
PATTA MANÓ,
óras, ékszerész és látszerész.

Faeladási hirdetmény.

A nagyváradai lat. szert. püspökség beéli uradalmához tartozó ágrisi erdőgondnokság botfeji erdejében tarlasztásra kerülő és 55815. tömörköbméterre becsült (138.000 darab) tölgymúfa és 179378. tömörköbméterre becsült bükkszálfa 1905—1913. évek alatt foganatosítandó kihasználásra zárt ajánlati tárgyalás útján áruba bocsájtatik.

Az eladó fa a botfeji völgyből kiemelkedő hegyoldalon üzenterv szerint 2250·8 kat. holdon áll.

A kik a természetben is kijelölt erdőt megtekinteni kívánják, sziveskedjenek a beéli uradalom főerdészéhez (posta: Beél vasutállomás. Bokszeg—Beél) fordulni.

Ugyanott betekintheők a tölgyfa számlankénti felvételét magukba foglaló könyvek és az erről, valamint a próbatervék alapján becsült bükkfáról készült összesített kimutatás, mely Nagyváradon az erdőhivatalnál szintén rendelkezésre áll.

A 3% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok folyó évi augusztus hó 28-án déli 12 óráig a nevezett püspökség jószágigazgatóságához nyújtandók be, hol ugyanaz nap délután 2 óraker — az esetleg személyesen vagy megbizzottal részt venni kívánó ajánlattevők jelenlétében — fognak felbontatni.

Kiköli az uradalom, hogy az ajánlattevők közül szabad tetszése szerint választ és hogy amennyiben az ajánlatokat megfelelőeknek nem tartja, az ajánlati

tárgyalást eredménytelennek fogja nyilvánítani; végül, hogy az ajánlat elfogadása csak a püspök Ur Ó Exczellentiája jóváhagyásával válik érvényessé, mi a kötetendő szerződés érvényessége a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium jóváhagyásától is függővé tétetik.

Az eladási feltételek Nagyváradon a jószágigazgatóságnál és az erdőhivatalban, továbbá Beélben a főerdésznél és Ágrison az erdésznél betekintheők.

Nagyvárad, 1905. május 3-án.

Eröss Rezső s. k.,

1181.

jószágigazgató.

Bútorvásárlók figyelmébe!

Olcsó

BUTOR

gyári árban, kezeség mellett

háló-, ebédlő-, szalon és uriszoba berendezések, valamint egyes bútor-darabok a

Magyar Műbutorgyár
Részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő-utca elején.

Üzletvezető: **PORJESZ HERMAN.**

Teljes lakás-, kávéház- és szálloda-berendezések műipari vállalata.

Kivánatra rajzok és költségvetések.

Legnagyobb kereskedelmi- és műkertészet az országban
a nagyvárad-velencei

Műkertészeti- és rózsatelep

Kertészeti-telep:

NAGYVÁRAD-VELENCZE, 194. SZÁM.

Helyi és megyei telefon összeköttetés

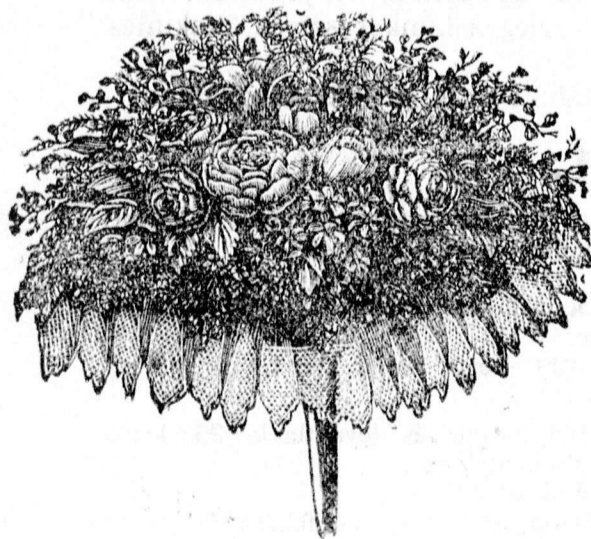
Sürgöny-czim:

Műkertészeti-telep Nagyvárad.

Virág-csarnok:

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA (Bazár-épü let.)

Telefon összeköttetés.

CSOKROK

menyasszonyi, koszoruleányi, báli vagy bármely alkalmi, szép berlini papirtartóval 1 forinttól 3 forintig — Csokrok a legfinomabb kivitelben, finom selyemtartókban, rózsza és kaméliából 8 forinttól 12 forintig, ami azelőtt 15—20 forintba került. Csokrok a legnagyobb mintájuk, legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz tartókkal 18—25 forint, ezelőtt 40—50 forintba került.

Élő virágokból:

Koszoruk, igen szép, tartós zöldek és szép virágokból diszitve 1—3 forintig. — **Babékoszoruk**, ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból diszitve 2—5—10 forintig. — **Ficus Magnolia koszoruk**, a legnagyobb mintájuk, a legértékesebb és legfinomabb virágok és pálmalombokkal diszitve 10—25 forintig, s ami ezelőtt 35—40 forintba került. A fent irt összes kertészeti tárgyak művirágból 20%-al olcsóbban készíttetnek. 100.000 drb. nemes rózsza. Alacsony törzsű gyöknes (vurczellecht) darabja 20 kr., 100 darab 18 forint. — Magas törzsű rózsza 3—5 láb, 1 drb 40 kr., 100 darab 35 forint. — 100.000 drb. legnemesebb gyümölcsfa gyönyörű szép koronás fák, melyek már a következő évben teremnek, darabja 35 kr, 100 drb. 35 frt

Szöllő-oltványok: az összes eddig ösmert legjobb fajokból összeállítva, 12 borfaj és 12 lugas és csemege faj, melyekről faj és árjegyzék kívánatra azonnal bérmentve küldetik.

Farkas József műkertész

a várad-velencei mű- és rózsatelep tulajdonosa Nagyváradon.